

Audubon, nu a văzut lăsîndu-se pe suprafața oceanului pasărea fregată, care are patru degete palmate. Pe de altă parte, corcodelul și lișița sînt în mod sigur acvaticе, deși au degetele numai tivite cu membrană. Ce poate părea mai limpede decît faptul că degetele lungi, lipsite de membrană, ale ordinului *Grallatores* sînt făcute pentru a umbla prin mlaștini și pe plante plutitoare? Cu toate acestea găinușa de apă ¹⁾ și cristeiul ²⁾ aparțin acestui ordin, deși prima este acvatică la fel ca și lișița, iar cealaltă e aproape la fel de terestră, ca și potîrnichea sau prepelița. În asemenea cazuri, și s-ar mai putea cita și multe altele încă, obiceiurile s-au schimbat fără o modificare corespunzătoare a structurii. Se poate considera că picioarele palmate ale gîștei de munte au devenit rudimentare funcțional dar nu și structural. La pasărea fregată, membrana adînc scobită dintre degete arată că și structura a început să se schimbe.

Cel ce crede în acte de creație separate și nenumărate ar putea să spună că în aceste cazuri i-a plăcut creatorului ca o ființă de un anumit tip să ia locul alteia, aparținînd altui tip; dar mi se pare că aceasta ar fi numai o repetare a enunțării aceluiași fapt, într-un limbaj mai solemn. Cel ce crede însă în lupta pentru existență și în principiul selecției naturale va recunoaște că fiecare organism se străduiește în mod constant să-și sporească numărul; și dacă oricare ființă variază cît de puțin, fie în obiceiuri, fie în structură, dobîndind astfel o superioritate față de un alt locuitor al aceleiași regiuni, ea va ocupa locul acestuia din urmă oricît de diferit ar fi față de locul său propriu. De aceea, el nu va fi surprins văzînd că există gîște și păsări — fregate cu picioare palmate, care trăiesc pe uscat și se așază doar rareori pe apă; nu va fi surprins că există cristei cu degete lungi trăind prin fînețe în loc să trăiască în mlaștini; nu va fi surprins că există ciocănitari acolo unde de-abia crește cîte un arbore sau că există mierle de apă și Himenoptere care se scufundă în apă și furtunari cu obiceiuri de pinguin.

ORGANE EXTREM DE PERFECȚIONATE ȘI EXTREM DE COMPLICATE

Mărturisesc deschis că pare cu totul absurdă presupunerea că ochiul, cu toate inimitabilele lui dispozitive pentru acomodarea focarului la diferite distanțe, pentru primirea diferitelor intensități de lumină și pentru corectarea aberațiilor sferice și cromatice, s-ar fi putut forma prin selecție naturală. Cînd s-a afirmat prima dată că soarele stă pe loc și pămîntul se învîrtește, bunul simț al omenirii a declarat greșită această doctrină; dar vechiul dicton *vox populi, vox dei*, după cum orice filosof știe, nu este valabil pentru știință. Rațiunea îmi spune că dacă se poate arăta existența a numeroase gradații de la un ochi simplu și imperfect la unul complex și perfect, fiecare stadiu fiind folositor posesorului său, după cum cu siguranță se și întîmplă; apoi dacă ochiul variază mereu și variațiile se moștenesc, ceea ce de asemenea se întîmplă în mod neîndoielnic; și dacă astfel de variații sînt folositoare oricărui animal în condiții de viață schimbătoare, atunci dificultatea de a crede că un ochi perfect și complex ar putea fi format prin selecție naturală, deși pare de neînvins pentru imaginația noastră, nu ar trebui considerată ca subminîndu-ne teoria. Felul în care un nerv ajunge să fie sensibil la lumină ne privește la fel de puțin ca și problema apariției vieții însăși; trebuie să remarc însă că deoarece unele organisme dintre cele mai inferioare la care nu pot fi desco-

¹⁾ În limba engleză *water-hen* (*Gallinula chloropus*). — *Nota trad.*

²⁾ În limba engleză *landrail, cornkrake* (*Crex crex*). — *Nota trad.*